

Demokratiets styrke (svaghed)

Og om styrken i at kende sin svaghed

Det demokratiske flertal giver sig selv ret i og med det at være de fleste! Det er demokrati.

I spillet om at få flertallet med sig kommer korpsånden, evnen til at danne alliancer, sætte dagsorden, netværke og skabe opbakning omkring et tema, dvs. omkring et politisk initiativ eller en bevægelse ind som det afgørende for beslutningsprocessen og i optakten til den.

Styrken manifesterer sig i kraft af sig selv, dvs. i kraft af styrken i at virke overbevisende.

Styrken selv, magten er argumentet. Forudsætningen for at få indflydelse er, at indflydelsen eller magten allerede har manifesteret sig som sig selv. Den er performativt selvbekræftende.

Tre eksempler:

- 1) Donald Trump går til valg på, at han aldrig har tabt et præsidentvalg. Hvis han vinder, så er det fordi, at han er i stand til at formidle budskabet overbevisende, altså budskabet om, at han hele tiden har haft flertallet med sig, haft retten og demokratiet på sin side (på trods af sandheden, der er, at han tabte til Joe Biden 2020)
- 2) Thorvald Stauning tilhørte det demokratiske flertal af politikere, der gik ind for samarbejdspolitikken under anden verdenskrig. Han støttede de facto besættelsesmagten ud fra den overbevisning, at der alligevel ikke var nogen fremtid i at gå imod det uundgåelige Hitlertyskland.
- 3) Samtlige danske partier dyrker den grænseløse økonomiske vækst og danskernes ekstravagante overforbrug af planetens ressourcer, fordi de udgør flertallet, og fordi intet i det demokratiske system ser ud til at kunne ændre sin indstilling

til netop det, at dyrke den grænseløst selvdestruktive pengeøkonomiske vækst.

Når det drejer sig om den politiske magts manifestering, så bunder det på ingen måde i respekt for sandhed i videnskabelig forstand hos de politisk aktive, eller om forpligtende overensstemmelse mellem magtudøvelse og det der "er og eksisterer".

Den manglende overensstemmelse mellem "sandheden/ontologien/det, der er" og "den kun politiske udtalelse/de kun semantiske øvelser/fortællingen i sig selv" er det politiske systems absolutte svaghed, dvs. selve demokratiets svaghed.

For selv om italesættelsen, den kun politiske udtalelse (der er karakteriseret ved hverken at være sand eller falsk) fortællingen, dvs. de kun semantiske øvelser, formår at konstruere sin egen realitet, grundlaget for en demokratisk beslutning, så forsvinder det demokratisk politiske systems omverden ikke derved, dvs. ontologien, sandheden om det der er og den mangfoldighed af former for udemokratisk nødvendighed, der omgiver det politiske system, er der, fortsætter med at være det politiske systems værensgrundlag langt ud over den kun italesatte virkelighed, dvs. den kun politiske virkelighed.

Den demokratiske magts styrke, dvs. vort politiske systems styrke er dets svaghed, udtrykt ved misforholdet mellem det politiske systems kun italesatte realitet og den virkelighed, der omgiver systemet.

Magten etableres primært i kraft af de kun pålydende værdier, markedsværdierne, herunder de politiske budskabers markedsværdier, der promoveres og udbydes på markedets betingelser via efterspørgselsfremmende investeringer og andre former for populisme.

Distinktionen mellem markedsværdi og realøkonomisk værdi er tematisk og af ideologiske grunde selve tabuet inden for den fri verdens selvbeskrivelse, lige som distinktionen mellem de kun semantiske øvelser og den sociale selvforståelses ontologi af systemiske grunde glimrer ved sit fravær over alt inden for den fri verdens sociale diskurs¹.

Markedet for holdninger er en del af markedet. Marketing, reklame og reklameværdi går i mangt og meget i et, og den politiske magt hviler således i stor stil i italesættelse, reklameværdi, afsætningsfremmende

¹ Af flere grunde, fx den, at man her stiller krav om intellektuel integritet og kapacitet. Ikke lige noget, der går med flertallet!

investeringer, fradragsberettiget sats fra private virksomheder, og det uden ontologisk integritet.

Markedet med dets markedsideologi, den store fortælling om globaliseringens velsignelser eller ophøjelsen af markedsmekanismerne til realitetsprincip, bygger op om en simpel påstand om, at hvad der er godt for den ene på markedets betingelser, det er ikke bare godt for denne, men i det hele taget, er der som det salgstrick, samtlige ved musikken benytter sig af.

Det er bekvemt på den måde at ikklæde egoismen altruismens gevandter. Men det er falsk varebetegnelse, reklame, den sejrende livsstils store løgn, selvbedragets primære træk.

Det handler om et system, der dyrker de rene semantiske øvelser, den sociale og psykiske konstruktivisme med det formål at bekræfte korpsånden inden for de kredse, der sætter dagsordenen, søger flertallets opbakning, magtelitens netværk som på ingen måde er identisk med det demokratiske flertals sande interesser.

Hvad der er godt for Donald Trump, det er skidt for amerikanerne og verden.

Hvad der var godt for Thorvald Stauning og Hitler under anden verdenskrig, var en katastrofe for verden.

Hvad der er godt for den pengeøkonomiske vækst i den del af verden, som DK tilhører, er en katastrofe for livet på planeten.

Markedet og markedsideologien smelter sammen i den såkaldt fri verden, hvor pengemagt og politisk magt stort set er identisk.

Den herskende ordens magt hviler i en stor social konstruktion, en konstrueret realitet, af selvbekræftende faktaresistens.

Konsekvenserne af den udvikling, som den herskende orden fører med sig, manifesterer sig på yderfløjene i det politiske system.

Utilfredshed og virkelige problemer lader sig sig parkere på fløjene, dvs. i det traditionelle højre venstre billede, hvor alt andet end magtelitens position som edderkoppen i spindets midte pr. dekret kategoriseres som ekstremisme. Det er funderende mekanisme i elitens strategi, magtudøvelse, der effektivt lader kritikken af den herskende orden neutraliseres ved de to fløjes gensidighed, selvbekræftende antagonisme.

Skoleeksemplet² udspiller sig i Frankrig, hvor Emmanuel Macron udskrev valg med det formål at lade venstrefløjen neutralisere højrefløjens fremdrift. Venstrefløjen gik i fælden, gik til valg på hans opfordring for at undgå et truende Marine Le Pen-flertal. Venstrefløjen fik som blok det højeste antal stemmer med elitens hjælp, men Macron bruger det kun med det formål at forhindre andre end ham selv i at få indflydelse.

Han er pr. definition del af den europæiske magtelite, det markedsfundamentalistiske projekt, der i øjeblikket ramler ind i en sand kaskade af selvskabte problemer, der alle bunder i det fundamentale forhold, at selve livsgrundlaget forsvinder takket være det ekstravagante forbrug af selv samme livsgrundlag, dvs. den pengeøkonomi, som magteliten dyrker.

Konsekvenserne af globaliseringen, klimaforandringer, miljøødelæggelse, folkevandringer, konflikter i oplandet op til den vestlige verden er den ontologiske baggrund for de problemstillinger, der dikterer fløjenes positionering.

Venstrefløjen står for tolerance over for de fremmede, der flygter fra "den økonomiske udviklings" ødelæggelse af deres livsgrundlag i Afrika, Mellemøsten, Latinamerika, hvor højrefløjen står for intolerance og antikverede nationalistiske sentimenters.

Problemet er flygtningenes overtal og deres manglende livsgrundlag. Men tilgangen til det i den privilegerede del af verden er præget af fløjdannelse, hvor problemets kerne er tabu inden for den herskende ordens orienteringsmønster.

Dvs. konsekvenserne af den udvikling, som er det egentlige problem, det selvnegerende i den udvikling, som man står sammen om fra fløj til anden hen over midten, den grænseløse pengeøkonomiske vækst og deri funderede ødelæggelse af livets forudsætninger, fremmes uhæmmet af magteliten i centrum af det hele, og ingen af fløjene, der griber om de utilsigtede konsekvenser af udviklingen med hver sin strategi, går til sagen selv, men neutraliserer hinandens politiske magt gensidigt via sin italesatte identitet og performativt selvbekræftende antagonisme.

I centrum af det hele figurerer den simple løgn, påstanden om, at hvad der er godt for den ene på markedets betingelser, for den økonomiske vækst, det er ikke bare godt for denne, men i det hele taget.

2

<https://www.theguardian.com/commentisfree/article/2024/aug/30/france-vote-rs-emmanuel-macron-president-appoint-prime-minister-left>

Sagen er, at der ikke er plads til det gigantiske forbrug, som især de økonomisk højtflyvende i den globaliserede økonomi står for, og endnu mindre for alle andre.

Konsekvenserne af forfølgelsen af dette evigt tilbudte og markedsfundamentalistiske udviklingskriterium er lammende. Men troens genstand står fast i kraft af de kun semantiske øvelser, som sin egen atidslige lovmæssighed under demokratiets konstruktion, der af egen iboende nødvendighed er dømt til at gå under for sig selv i klimakrise, folkevandringer, pandemier, krig, konflikt, biodiversitetens forsvinden, entropi, kaos.

Man lader som om, at sygdommen er sin egen løsning; som om fortsat økonomisk vækst i kombination med det tekniske fix er løsningen på de problemer, der kommer af ekstremt overforbrug hos de få og de mange på vej til at bidrage til forbruget.

Filosofferne har det i det hele taget svært med demokratiet. Ovennævnte kritik handler delvist om, at måden, som demokratiet udfolder sig på, ikke er helt demokratisk. Kritikken, som fremføres her, er således ikke nødvendigvis kritik af demokratiet, men en kritik af, at demokratiet ikke er demokratisk nok. Hvis demokratiet fx kunne samles om "det demokratiske flertals sande" interesser, så ville det jo også i ontologisk forstand være demokratisk. Men det kan det ikke. Det har nok i den kun italesatte realitet, konstruktionens realitet, den kun politiske udsagnsværdi.

Grunden til, at filosofferne har det svært med demokratiet, er, at sandheden, ontologien, læren om det, der er, ikke er spor demokratisk. De er på sandhedens side, ikke demokratiets. Sandheden om demokratiet holder de dog også på. Det er med til at komplicere tilværelsen for filosofferne.

Sandheden om udviklingen er ikke i overensstemmelse med evolutionen, sådan som socialdarwinister af mangfoldige former for liberal, nationalistisk, racistisk tilsnit hævder. Markedets vindere er ikke nødvendigvis udtryk for evolutionen.

Før liberaliseringen af medierne, dvs. før den totale kommercialisering af dem blev effektueret i slutfirserne i DK, var der en accept af, at pengenes magt skulle begrænses i den demokratiske proces. Nu er der ingen grænser længere. DR og TV2 samt alle andre medier er og fungerer stort set som det siddende flertals forlængede arm, mainstream identisk med den stort anlagte fortælling, som de siddende står sammen om.

Pengenes magt kritiseres ikke for at være udemokratisk mere.

Universiteterne er overtaget af erhvervslivet, og der findes ikke fri forskning mere.

Den måde, som pengene skabes på af de liberale finansielle virksomheder, er heller ikke liberal, hvorfor selve pengeskabelsen og fordelingen af købekraften i samfundet er tabu inden for den såkaldte økonomiske videnskab, der netop er nedlagt af økonomiske særinteresser, det private erhvervsliv, som sidder i de styrende organer på universiteterne.

Den måde som pengeværdierne skabes på pengeøkonomisk er således ikke udtryk for realøkonomisk produktion. Man kan sige, at hverken demokratiet eller markedet er liberalt. Igen er der tale om kritik, som kan formuleres i overensstemmelse med den ideologiske ramme, som magteliteen gerne holder op for sig selv og forbrugerne af holdninger. Men den er bortcensureret i alle de såkaldt statsligt finansierede/demokrati støttede medier, fordi de arbejder for økonomiske særinteresser.

Filosofia, der i udgangspunktet betyder kærlighed til viden, imødekommes ikke nødvendigvis af demokratiet, der på sakralt såvel som profant grundlag manifesterer sig som panteismens realisering, der hvor intet er hævet over netop demokratiet som sin egen lovgiver.

Panteisme betyder, at det skabende princip er del af sit værk, populistisk formuleret, at Gud er i maskinen, at lovene for forandring ikke er hævet over forandringen. På den måde kan man sige, at den til enhver tid etablerede magt er udtryk for princippet om det at være offer og bødde i en og samme proces, for det at intet er hævet over processen.

Det demokratiske flertal er netop sin egen lovgiver, dvs. offer og bødde i processen, hvis intet er hævet over demokratiet som autoritet eller forpligtende lovmæssighed.

Det sjove ved denne form for panteisme er, at det er de ideologiske fundamentalister, dem der tror på de absolutte og evige værdier, fx om Gud som skaberen som stående ukompromitteret uden for sit værk, der insisterer mest indædt på retten til at skide på konsekvenserne af de manges totale mangel på respekt for de love og den natur, som omgiver dem og deres politiske magt. Det er disse i ideologisk forstand mest konservative kræfter, der er mest tilbøjelige til simpelthen at benægte sandheden, ontologien, den verden i forandring, som kommer af deres egne rigide satsninger på de rene markedsværdier, italesættelsens konstruerede realitet. Man finder dem i konservatismens højborge, inden for kirken, tek-fix-proselytternes højborg på ing.dk, nord for København i

rigmandsvillaer langs strandvejen, på redaktionsgangene på Borsen.dk og B.dk, hvor markedsfundamentalisme og andre former for monoteistisk traditionel religiøs fundamentalisme går op i smuk forening.

Magtelite har en sær hang til de atidslige love, især som de historisk er blevet defineret af de tre store monoteistiske religioner og af Adam Smith. Sidstnævnte formulerede markedsfundamentalismens primære dogme, nemlig det der handler om det økonomiske menneske som udtryk for en højere rationalitet, dvs. om markedet der via den skjulte hånd sørger for, at egoismen på det sande marked virker befordrende for udviklingen frem mod den bedste af alle verdener. Magtelite står bag den ideologiske tilbedelse af markedet, og har så at sige markedet som sit "realitetsprincip".

Svagheden, demokratiets og markedsfundamentalismens svaghed kommer til udtryk som de utilsigtede konsekvenser af flertallets magtudøvelse.

Demokratiets udfordringer opstår sekundært i samspillet med alt andet, som konsekvens af manglende ontologisk forankring og mangel på respekt for sandheden.

Demokratiets problem er, at det ikke er alt andet, der lader sig definere eller bestemme demokratisk.

Den lange række af fatale konsekvenser af det liberale samfunds fortsatte globalisering, den demokratiske udvikling, er således at forklare ud fra samspillet med det politiske og økonomiske markeds omverden af aldeles udemokratiske fænomener, dvs. i samspillet mellem det politisk demokratiske system og dets omverden af udemokratiske og uøkonomiske fænomener.

Det politiske system er primært determineret af sin egen indre nødvendighed. Andre former for realitet og mere eller mindre naturgiven nødvendighed skal betragtes som omverden i forhold til det politiske systems iboende nødvendighed.

Det kan godt være, at systemet rent kognitivt kun formår at forholde sig til sig selv og alt andet ud fra kun politiske og økonomiske betragtninger, men det er ikke identisk med, at alt kun er politisk eller økonomisk.

Den kun politiske udtalelse er hverken sand eller falsk. Den er heller ikke økonomisk, selv om markedsværdierne er besnærende tæt på at være identisk med magtens mønt, det demokratiske flertal.

Systemets styrke er dets svaghed og omvendt, opbruddet og bruddet med dets indre nødvendighed er forudsætning for dets tilpasning i en verden af livsbetingelser.

Det hjælper ikke noget at have det demokratiske flertal med sig i al evighed, hvis dette flertal bruger sin magt til at smadre selve livets betingelser, sådan som det sker ekstremt velbeskrevet i både naturvidenskabelig og sociologisk forstand.

Magt og afmagt er to sider af samme mønt; selve "Magtens væsen"! Det gælder især den demokratiske magt.

Det er 35 år siden, at jeg skrev mit speciale, Magtens væsen. Budskabet var, at magt og afmagt er to sider af samme væsen.

Den fri verdens succes har vist det siden. Samtlige fundamentalontologiske forklaringer på de udfordringer, som den fri verden står over for, kan forklares som konsekvens af egen succes, magtens arrogance, forfængelighed.

Demokratiets styrke er dets svaghed.

Hvis demokratiet skal redde sig selv fra sig selv, så må det lære at se sine semantiske værdier som sociale konstruktioner funderet i en omverden af aldeles udemokratisk nødvendighed. Det må bøje sig for en omverden, der ikke forsvinder i kraft af de kun semantiske værdier, fx via AI's evne til at bekræfte enhver holdning som berettiget udtryk for privatlivets ukrænkelige frihed til at mene hvad som helst uanset hvad som helst.

I disse timer udspiller der sig et lille drama i det hedengangne DDR. Delstatsvalget giver de to yderfløje historisk opbakning. Spørgsmålet er, om de vil neutralisere hinanden også denne gang. Det kan godt være, at demokratiet i Tyskland igen bliver lidt for meget for sig selv, at det afskaffer sig selv til fordel for en af fløjene igen.

Det ville ikke være en slags demokratisk besindelse på afmagten i magten, dvs. for styrken i det at kunne se sin egen afmagt, men udtryk for en endnu mere rigid underminering af sig selv.